Lietas arhīva Nr. A42-01293-24/18
ECLI:LV:ADRJRIT:2024:0621.A420129324.3.S

Administratīvā rajona tiesa
Rīgas tiesu nams
SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Rīgā 2024. gada 21. jūnijā

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Arlita Zariņa,
rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru /pers. A/ tiktu piešķirts bēgļa vai alternatīvais statuss Latvijas Republikā.

Aprakstošā daļa

[1] 2023. gada 15. septembrī Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldē saņemts Kamerūnas Republikas (turpmāk – Kamerūna) pilsoņa /pers. A/ iesniegums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu Latvijas Republikā (turpmāk – Latvija). Iesniegumā norādīts, ka Kamerūnā pieteicēja dzīvība ir apdraudēta tur notiekošās anglofonās krīzes dēļ (*lietas 55. lapa*).

[2] Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Patvēruma lietu nodaļa ar 2024. gada 1. februāra lēmumu Nr. 228/PLN/2024 atteica piešķirt pieteicējam bēgļa vai alternatīvo statusu, pamatojoties uz Patvēruma likuma 37. panta pirmo daļu un 40. panta pirmo daļu. Lēmumā norādīti tālāk minētie apsvērumi.

[2.1] Lietā noskaidrojams, vai pieteicējs izcelsmes valstī saskārās vai varētu saskarties ar vajāšanu pieteicēja politisko uzskatu dēļ vai tādu uzskatu dēļ, kurus viņam piedēvē izcelsmes valstī. Lietā noskaidrojams, vai pieteicēja norādītie apstākļi ir ticami un viņa bailes ir objektīvi pamatotas.

[2.2] Atbilstoši publiski pieejamai izcelsmes valsts informācijai Kamerūnas Ziemeļrietumu un Dienvidrietumu reģionos kopš 2016. gada notiek bruņotu separātistu un Kamerūnas drošības spēku sadursmes, kurās tiek veikti uzbrukumi arī civiliedzīvotājiem. 2023. gadā sadursmes turpinājās starp bruņotajiem grupējumiem un valdības spēkiem Kamerūnas anglofonajos un Tālo Ziemeļu reģionos, kas smagi skāra arī civiliedzīvotājus. Vardarbība divos anglofonajos reģionos turpinās jau sesto gadu. Šajos reģionos separātistu kaujinieki uzbruka civiliedzīvotājiem, valdības spēki tos nespēja aizsargāt, turklāt valdības spēki veica reidus, ja pastāvēja aizdomas par iedzīvotāju sadarbību ar separātistiem.

[2.3] Vienlaikus pieteicēja sniegtā informācija par vajāšanu Kamerūnā ir vērtējama kritiski, pieteicēja stāstītais nesasniedz nepieciešamo ticamības līmeni, lai to pieņemtu par patiesību. Pretrunīgas ir pieteicēja sniegtās ziņas par viņa nodarbošanos un dzīvesvietu Kamerūnā. Pieteicēja identitātes kartē norādīts, ka viņš dzīvoja Dualā, arī DHL sūtījums saņemts no Dualas. Pieteicējs sniedzis pretrunīgas ziņas par izglītību. Pieteicēja veselības stāvoklis neliecina par spīdzināšanu. Pieteicējam nebija šķēršļu nokārtot nepieciešamos dokumentus un izceļot no valsts ar lidmašīnu no Dualas starptautiskās lidostas. Nav ticams, ka pieteicējs bija izsludināts meklēšanā, arī uzrādītā aresta ordera dati ir pretrunā ar pieteicēja paskaidroto.

[2.4] Lietā nav iegūta pārliecība, ka pieteicējs izcelsmes valstī varētu saskarties ar darbībām, kas būtu pielīdzināmas vajāšanai.

[2.5] Kopējā drošības situācija Kamerūnā, Litoralas provincē, Dualā tiek uzskatīta par stabilu. Apdraudējums atsevišķos reģionos neliedz uzturēties drošajos valsts reģionos. Pieteicējs nav sniedzis ziņas, ka Dualā pastāvētu kādi vajāšanas draudi. Nav pamata uzskatīt, ka pieteicējam pastāvētu draudi saskarties ar smagu individuālu apdraudējumu dzīvībai vai veselībai iekšēju vai starptautisku bruņotu konfliktu rezultātā.

[3] 2024. gada 18. martā un 16. aprīlī Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja pieteikums un tā papildinājumi par labvēlīga administratīvā akta izdošanu – bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu. Pieteikuma papildinājumos norādīts, ka patiesībā DHL sūtījumu veica pieteicēja draugs, bet ne māte, kā tas norādīts pašā sūtījumā. Vīzas noformēšanas laikā pieteicējs mainīja uzturēšanās vietu, turklāt Krievijas vēstniecībā nepārbaudīja, vai viņš atrodas meklēšanā. Identitātes kartē ir norādīta adrese Dualā, jo tā bija vieglāk.

[4] Iestāde paskaidrojumos tiesai pieteikumu neatzīst, lūdz to noraidīt, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā minētajiem argumentiem.

[5] Lietā iesniegtie pierādījumi ir pietiekami, pamatojoties uz Patvēruma likuma 49. panta otro daļu, lieta tika izskatīta rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[6] Patvēruma likuma 37. panta pirmā daļa noteic, ka uz bēgļa statusu var pretendēt trešās valsts valstspiederīgais, kas, pamatoti baidoties no vajāšanas sakarā ar viņa rasi, reliģiju, tautību, piederību pie noteiktas sociālās grupas vai viņa politiskajiem uzskatiem, atrodas ārpus valsts, kuras valstspiederīgais viņš ir, un nespēj vai šādu baiļu dēļ nevēlas pieņemt savas valstspiederības valsts aizsardzību. Patvēruma likuma 38. panta pirmā daļa paredz, ka par vajāšanu atzīstamas darbības, kas sava rakstura vai biežuma dēļ ir pietiekami smagas, lai radītu smagu cilvēka pamattiesību pārkāpumu,

kā arī vairākas darbības, arī cilvēktiesību pārkāpumu kopums, kas ir pietiekami smags, lai ietekmētu indivīdu šā panta pirmās daļas 1. punktā minētajam veidam līdzīgā veidā. Lai atzītu, ka personai ir tiesības uz bēgļa statusu, nepietiek, ka persona apgalvo, ka viņa baidās no vajāšanas. Šādām bailēm ir jābūt objektīvi pamatotām. Novērtējot, vai bailes ir objektīvi pamatotas, ir jāanalizē situācija valstī, no kuras persona bēg, kā arī jāvērtē pieteicēja sniegto paskaidrojumu ticamība (*UNHCR, Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status, Geneva, 2019, paragraphs 38, 42. Pieejams: https://www.unhcr.org/media/handbook-procedures-and-criteria-determining-refugee-status-under-1951-convention-and-1967*).

[7] Pieteicējs iesniegumā par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu norādīja, ka izcelsmes valstī viņa dzīvība un veselība ir apdraudēta tajā notiekošās anglofonās krīzes dēļ (*lietas 54. lapa*). Pieteicējs sākotnējā intervijā norādīja, ka izcelsmes valstī ir krīze, notiek karš starp valdību, kas ir franciski runājošā, un reģioniem, kas ir angliski runājošie. Pieteicējs strādāja savā krāsu veikalā un pārdeva preces. Angliski runājošie domāja, ka pieteicējs atbalsta franciski runājošo valdību, tāpēc pieteicēju nolaupīja angliski runājošais grupējums *Ambazonian Fighters*, turēja vairākus mēnešus cietumā, pieprasīja ģimenei izpirkuma maksu. Pieteicēja ģimene samaksāja 3000 ASV dolāru izpirkuma maksu. Vēlāk valdība turēja pieteicēju aizdomās par sadarbību ar angliski runājošo grupējumu *Ambazonian Fighters*, tāpēc pieteicēju aizturēja un spīdzināja arī valdība. Pieteicēja tēvam izdevās sarunāt ar augsta ranga amatpersonu, ka pieteicēju izlaiž no cietuma, ja pieteicējs pametīs kopienu. Pieteicējs devās uz Dualu, bet bija spiests atgriezties tēva mājās uz onkuļa bērēm. Valdības pārstāvji ieraudzīja pieteicēju bērēs un gribēja arestēt. Notika militārs konflikts, bet pieteicējam izdevās izbēgt uz Dualu. Pieteicējam izdevās aizbraukt uz Maskavu (*lietas 61. lapa*).

[8] No publiski pieejamās informācijas izriet, ka 2016. gadā Kamerūnas anglofonajos reģionos sākās juristu, studentu un skolotāju protesti pret frankofonās valdības politiku, marginalizējot anglofono kultūru. Minētā iniciatīva pārauga separātistu kustībā, tās mērķis bija Kamerūnas Ziemeļrietumu un Dienvidrietumu anglofonajos reģionos izveidot atsevišķu neatkarīgu valsti. 2017. gada oktobrī separātisti paziņoja par jaunas neatkarīgas valsts – Ambazonijas – nodibināšanu, kas izraisīja vardarbīgas sadursmes starp separātistu militārajiem grupējumiem un Kamerūnas valsts drošības spēkiem. Kopš tā laika ir notikušas bruņotu separātistu un Kamerūnas drošības spēku sadursmes, kuru rezultātā pret civiliedzīvotājiem tika pastrādātas plašas zvērības. Kopš 2016. gada vardarbības rezultātā anglofonajos reģionos (Ziemeļrietumu reģionā un Dienvidrietumu reģionā) ir nogalināti vairāk nekā 6000 cilvēku, lai gan paredzams, ka faktiskais skaits varētu būt lielāks (*https://www.globalr2p.org/countries/cameroon/*). Kopš 2017. gada Ziemeļrietumu un Dienvidrietumu reģionu teritorijā notiek karš par neatkarīgu „Ambazonijas Federatīvo Republiku" starp nemierniekiem un valdības spēkiem pēc tam, kad kustības līderi vienpusēji pasludināja neatkarību (*https://www.ecoi.net/en/file/local/2102908/a-12289.pdf*). Situācija Ziemeļrietumu un Dienvidrietumu reģionos arī 2022. gadā bija saspīlēta, to raksturoja nepārtrauktas kaujas starp valsts drošības spēkiem un nevalstiskām bruņotām grupām, draudi dzīvībai, mērķtiecīgi uzbrukumi, īpašuma iznīcināšana, patvaļīgi aresti, izvarošanas, fiziski uzbrukumi, cilvēku nolaupīšanas nolūkā iegūt izpirkuma maksu, naudas izspiešana un pastāvīga improvizētu sprāgstvielu izmantošana (*https://www.ecoi.net/en/file/local/2102908/a-12289.pdf*). 2021.–2023. gadā tika ziņots par notiekošo vardarbību anglofonajos reģionos, īpaši norādot uz lieliem civiliedzīvotāju upuriem 2023. gada jūlijā un novembrī un retiem uzbrukumiem frankofonajās teritorijās 2022. gada jūnijā un 2023. gada maijā (*https://www.ecoi.net/en/file/local/2102908/a-12289.pdf*).

Apkopojot iepriekš aprakstīto, tiesa secina, ka Kamerūnas anglofonajos reģionos, proti, Ziemeļrietumu reģionā un Dienvidrietumu reģionā situācija kopš 2016. gada ir saspīlēta, šajos divos reģionos arī 2022. un 2023. gadā bija novērojami bruņoti konflikti, kuros cieš arī civiliedzīvotāji.

[9] Šajā lietā attiecīgi viens no izšķirošajiem jautājumiem ir pieteicēja dzīvesvieta Kamerūnā, proti, vai pieteicējs dzīvoja kādā no anglofonajiem Kamerūnas reģioniem, proti, Ziemeļrietumu reģionā vai Dienvidrietumu reģionā.

Pieteicējs 2023. gada 15. septembrī aizturēšanas laikā Valsts robežsardzei norādīja, ka viņa dzīvesvieta ir Kamerūna, Duala, personu apliecinoši dokumenti pieteicēja rīcībā tajā laikā nebija. Pieteicējs sākotnējā intervijā norādīja, ka viņa pastāvīgā dzīvesvieta pēdējos piecus gadus bija Tobina, Kumbo, Ziemeļrietumu reģions, Kamerūna. Pieteicējs sākotnējā intervijā norādīja, ka viņa dzimšanas vieta ir Kamerūna, Duala (*Douala*), arī pieteicēja brālis 2003. gadā piedzima Dualā. Duala atrodas Kamerūnas frankofonajā daļā, Litoralas reģionā. Pieteicēja identitātes karte izdota Dualā 2021. gada 20. janvārī. Pieteicējs personiskajā intervijā norādīja, ka viņa pēdējā dzīvesvietas adrese Kamerūnā bija /adrese 1/. Tiesa secina, ka arī pieteicējam 2021. gada 20. janvārī izdotajā identitātes kartē norādīta līdzīga adrese, proti, */adrese 2/*. No pieteicēja ģimenes advokāta 2023. gada 5. oktobra rakstveida paskaidrojuma redzams, ka pieteicēja ģimenes advokāts arī praktizē Dualā, Kamerūnā. No lietā pieejamiem DHL kurjerpasta sūtījuma dokumentiem redzams, ka pieteicējam 2023. gada 16. septembrī nosūtīts sūtījums no *New Bell, Douala, Cameroon*. Ievērojot minēto, tiesa secina, ka visi lietā iegūtie rakstveida pierādījumi norāda, ka pieteicēja dzīvesvieta bija Duala, Litoralas franciski runājošajā reģionā.

Tiesa iepazinās ar pieteicēja profilu sociālajā tīklā *LinkedIn* /Nosaukums E/. Lietotais vārds šajā vietnē ir */Nosaukums B/*, tas atbilst pieteicēja vārdam. Minētajā profilā norādīta arī e-pasta adrese */elektroniskā pasta adrese/*, tā ir tā pati adrese, no kuras sūtīti dokumenti iestādei šajā lietā un kas norādīta interviju laikā iestādē kā pieteicēja e-pasta adrese. Ievērojot minēto, tiesa minēto profilu sociālajā tīklā atzīst par pieteicēja profilu. Šajā sociālajā tīklā kā pieteicēja dzīvesvieta norādīta *Douala, Littoral, Cameroon*. Pieteicējam ir izveidots profils sociālajā tīklā *Facebook*, lietotāja vārds/Nosaukums A/, tajā 2023. gada 8. martā publicētas pieteicēja fotogrāfijas Rīgā pie Brīvības pieminekļa. Minētajā profilā norādīts, ka viņš ir no *Douala, Cameroon* /Nosaukums C/. Pieteicējam ir arī izveidots profils sociālajā tīklā *Instagram*, lietotāja vārds – */Nosaukums D/*, tajā 2024. gada 7. martā publicētas tās pašas pieteicēja fotogrāfijas Rīgā pie Brīvības pieminekļa, kas pieteicēja *Facebook* profilā, bet 2024. gada 5. jūnijā fotogrāfijas Rīgā pie Centrālās stacijas ieejas. Minētajā *Instagram* profilā 2020. gada jūlijā, septembrī, oktobrī publicētas vairākas fotogrāfijas ar pieteicēju, norādot arī atrašanās vietu. Pārbaudot norādīto lokāciju, tiesa secina, ka visas publicētās izklaides vietas atrodas Dualā, Kamerūnā. Ievērojot iepriekš aprakstīto, tiesa nepiešķir ticamību pieteicēja paskaidrojumiem, ka viņa dzīvesvieta Kamerūnā bija Tobina ciems, Kumbo, Ziemeļrietumu anglofonais reģions. Visi lietā iegūtie rakstveida pierādījumi, kā arī visa pieteicēja sociālajos tīklos publicētā informācija liecina, ka pieteicēja dzīvesvieta bija Duala, kā to pieteicējs sākotnēji norādīja Valsts robežsardzes amatpersonām 2023. gada 15. septembrī.

[10] Pieteicējs personiskajā intervijā norādīja, ka 2022. gada oktobrī viņu nolaupīja separātisti, kas ieradās pieteicēja krāsu veikalā, viņi domāja, ka pieteicējs sadarbojas ar valdību. Pieteicēju atbrīvoja 2022. gada 21. decembrī pēc izpirkuma maksas saņemšanas no pieteicēja ģimenes. Pieteicējs norādīja, ka 2023. gada februārī pieteicēju arestēja un spīdzināja valdības militāristi, pieteicēju izdevās atbrīvot tēvam 2023. gada 3. aprīlī. Pieteicējs personiskajā intervijā norādīja, ka viņš nekad nav bijis iesaistīts karadarbībā starp abām konfliktējošām pusēm.

Tiesa norāda, ka saskaņā ar izcelsmes valsts informāciju civiliedzīvotāji karojošo pušu konfliktos tiek iesaistīti tieši anglofonajos reģionos, bet ne pārējā Kamerūnas teritorijā. Tiesa nepiešķir ticamību pieteicēja sniegtajiem paskaidrojumiem, jo tie neatbilst paša pieteicēja publicētajai informācijai sociālajos tīklos, no pieteicēja sociālajos tīklos publicētā redzams, ka pieteicējs uzturējās Dualā, bet ne anglofonajos reģionos. Attiecīgi pieteicēja stāstītais par iespējamo vajāšanu, kas novērojama anglofonajos reģionos, nav ticams.

Pieteicēja profilā sociālajā tīklā *LinkedIn* norādīts, ka pieteicējs studēja datorprogrammu inženieriju *ALX Africa* no 2022. gada augusta līdz 2023. gada septembrim, kā arī pieteicējs strādā *Est Tikum* par pārdošanas menedžeri no 2022. gada februāra līdz pēdējām veiktajām izmaiņām profilā

/Nosaukums E/. Pieteicēja profilā sociālajā tīklā *Facebook* 2022. gada 22. oktobrī publicēta reklāma kādai viesu mājai, 2022. gada 30. novembrī publicēta kādas Dualas ēstuves reklāma ar ēdienkarti, 2023. gada 30. janvārī un 4. maijā publicēti joku video.

Tiesa nepiešķir ticamību pieteicēja sniegtajiem paskaidrojumiem, jo tie neatbilst paša pieteicēja publicētajai informācijai sociālajos tīklos, no pieteicēja sociālajos tīklos publicētā redzams, ka pieteicējs strādāja par pārdošanas menedžeri no 2022. gada februāra līdz izceļošanai, kā arī pieteicējs no 2022. gada augusta studēja datorprogrammu inženieriju. Ievērojot pieteicēja sociālajos tīklos publicēto, tiesa nepiešķir ticamību, ka pieteicējs strādāja krāsu veikalā Tobina ciemā, Kumbo, Ziemeļrietumu anglofonajā reģionā, tajā viņu nolaupīja un spīdzināja separātisti no 2022. gada oktobra līdz decembrim, bet pēc tam nolaupīja un spīdzināja valdības spēki laikā no 2023. gada februāra līdz 2023. gada 3. aprīlim par sadarbību ar separātistu armiju. Ja pieteicējs būtu spīdzināts separātistu vai valdības militāristu nometnēs, tad pieteicējs nevarētu studēt, kā arī tiesa pieļauj, ka šajā laikā viņš sociālajos tīklos nepublicētu viesu mājas vai ēstuves reklāmas.

[11] Pieteicējs 2023. gada 29. septembra sākotnējā intervijā norādīja, ka viņš nezina, kur atrodas viņa māte /pers. B/. No lietā pieejamiem DHL kurjerpasta sūtījuma dokumentiem redzams, ka */pers. B/* 2023. gada 16. septembrī nosūtīja pieteicējam sūtījumu uz Latviju, pieteicējs to saņēma 2023. gada 20. septembrī. 2023. gada 1. novembra personiskās intervijas laikā pieteicējs norādīja, ka pašlaik viņa māte slēpjas krūmos pieteicēja dzimtajā ciemā Tobinā, pieteicējs ar viņu sazinājās pirms divām nedēļām, pieteicēja māte nav drošībā. No lietā pieejamiem DHL kurjerpasta sūtījuma dokumentiem redzams, ka */pers. B/* 2023. gada 16. septembrī nosūtīja pieteicējam paciņu no *New Bell, Douala, Cameroon* (*lietas 33. lapa*). Personiskajā intervijā pieteicējs norādīja, ka viņš savu identitātes karti atstāja Kamerūnā pie nogalinātā drauga, cits draugs aizgāja tai pakaļ un šis draugs identitātes karti atsūtīja viņam uz Latviju. Kā tas redzams no DHL kurjerpasta sūtījuma dokumentiem, pieteicējs sūtījumu saņēma no savas mātes /pers. B/, kas uzturas Dualā, Litoralas frankofonajā reģionā Kamerūnā.

Tiesa secina, ka visi pieteicēja norādītie apstākļi, kas saistīti ar identitātes kartes saņemšanu un savas mātes atrašanās vietu nav patiesi.

[12] Pieteicējs sākotnējā intervijā, raksturojot savu veselības stāvokli, norādīja, ka sūdzību nav, vienīgi emocionāls pārdzīvojums par tēva nāvi. Pieteicējs personiskajā intervijā norādīja, ka viņu no 2022. gada oktobra trīs mēnešu spīdzināja separātisti, bet tad no 2023. gada februāra līdz aprīlim viņu sita un spīdzināja Kamerūnas valdības spēki. Tiesa nepiešķir ticamību pieteicēja norādītajam par spīdzināšanu separātistu un valdības nometnēs, jo arī pieteicēja veselības stāvoklis par to neliecina.

[13] Pieteicējs personiskajā intervijā skaidroja, ka viņš pārcēlās uz Dualu 2023. gada aprīlī, nodzīvoja tur divus mēnešus, tad devās uz onkuļa bērēm Tobina ciemā, uz bērēm ieradās gan separātisti, gan militāristi, sākās apšaude, pieteicējs aizbēga atpakaļ uz Dualu.

Tiesa nepiešķir ticamību pieteicēja teiktajam, tajā nav loģikas. Nav saprotams, kāpēc pieteicējs tomēr atgriezās anglofonajā reģionā, ja jau viņš bija iepriekš atbrīvots ar nosacījumu, ka tur nekad neatgriezīsies. Pieteicējam bija pilnībā saprotami riski dzīvībai, ja tādi pastāvēja. Nav arī loģikas, kāpēc separātistiem un militāristiem ierasties uz pieteicēja onkuļa bērēm. Kā to skaidroja pieteicējs, viņš nekad nav bijis iesaistīts karadarbībā starp abām konfliktējošām pusēm. Pieteicējam nekad nav bijusi jebkāda nozīmīga politiska loma kādā no konfliktējošajām pusēm. Pieteicēja stāsts neiztur kritiku.

Pieteicējs paskaidroja, ka 2023. gada jūnijā tika izdots viņa aresta orderis, viņu meklēja. Pieteicējs sākotnējā intervijā norādīja, ka viņš izceļoja no Kamerūnas 2023. gada 5. septembrī ar lidmašīnu no Dualas lidostas uz Krieviju tranzītā caur Kairu. Lai izceļotu uz Krieviju pieteicējam bija nepieciešams noformēt vīzu. Pieteicējs personiskajā intervijā norādīja, ka pēc Tobina ciema apmeklējuma viņš atgriezās Dualā tajā pašā adresē */adrese 1/* ielā. Kā to pieteicējs norāda arī pieteikuma papildinājumos, tad pat viņa identitātes kartē bija norādīta tā pati adrese jau kopš 2021. gada. Pieteicējs iesniedza iestādē 2023. gada 28. jūlija aresta orderi saistībā ar ierosināto krimināllietu pret */pers A/*, kas dzīvo Kumbo. Tiesai nav iespēju pārliecināties par šī mobilajā telefonā ieskenētā dokumenta autentiskumu. Vienlaikus minētajā dokumentā norādītā adrese Kumbo neatbilst pieteicēja norādītajam Tobinas ciemam, ne arī iepriekš šajā spriedumā konstatētajam, ka pieteicējs dzīvoja Dualā. Turklāt atšķiras arī pieteicēja stāstītais par ordera izdošanu un viņa meklēšanu jau 2023. gada jūnijā. Minētie apstākļi rada šaubas par iesniegtā dokumenta autentiskumu. Tiesa nepiešķir ticamību pieteicēja teiktajam par pieteicēja meklēšanu. No pieteicēja teiktā izriet, ka viņš uzturējās vienā un tajā pašā adresē Dualā, kas turklāt bija zināma arī valsts iestādēm, jo tā bija norādīta viņa identitātes kartē. Ja pieteicējs būtu izsludināts meklēšanā, ja būtu izdots aresta orderis, tad pieteicēju nebūtu šķēršļu atrast atlikušo trīs mēnešu laikā līdz izceļošanai. Pieteicējs pieteikuma papildinājumos norāda, ka viņš mainīja savu atrašanās vietu, tiesa šiem apgalvojumiem nepiešķir ticamību, jo tas ir pretrunā pieteicēja skaidrotajam personiskās intervijas laikā. Turklāt, kā tas redzams, pieteicējs nesaskārās ar šķēršļiem, lai Dualā šajā laikā strādātu celtniecībā, kā arī noformētu nepieciešamos dokumentus un izceļotu no Dualas starptautiskās lidostas.

[14] Pieteicējs iesniedza iestādē pieteicēja ģimenes advokāta 2023. gada 5. oktobra rakstveida paskaidrojumu, tajā norādīts, ka pieteicējs tika apsūdzēts kā viens no separātistu kaujiniekiem savā dzimtajā pilsētā Kumbo, Bui apgabalā, kur viņu arestēja un aizturēja policija, pieteicējam izdevās neticamā veidā izbēgt no policijas aizturēšanas nodaļas Kumbo, izvairoties no tūlītējas nāvessoda izpildes, kā tas parasti notiek ar arestētajiem separātistu kaujiniekiem. Pieteicējs personiskajā intervijā norādīja, ka viņu aizturēja militāristi un turēja savā nometnē netālu no Tobinas, militārajā nometnē bija daudz istabas, pieteicēju ilgstoši pratināja, jo uzskatīja, ka viņš sadarbojās ar separātistiem, jo tie pirka pie viņa veikalā preces. Pieteicēju aizveda uz nometni 2023. gada februārī, bet atbrīvoja 2023. gada 3. aprīlī, jo pieteicēja tēvam izdevās vienoties ar kādu svarīgu cilvēku par pieteicēja atbrīvošanu.

Tiesa nepiešķir ticamību nevienam no paskaidrojumiem, jo tie ir savstarpēji pretrunīgi, kā arī tie ir pretrunā ar jau iepriekš šajā spriedumā aprakstītajiem pierādījumiem.

[15] Pieteicējs sākotnējā intervijā norādīja, ka par izpirkumu no separātistiem viņa ģimene samaksāja 3000 ASV dolāru, par aizbēgšanu uz Dualu no onkuļa bērēm viņš arī samaksājis lielu naudu, par izceļošanu uz Krieviju 4000 ASV dolāru, bet par nokļūšanu uz Rīgu vēl 2000 ASV dolāru. Tiesa apšauba pieteicēja iespējas sakrāt naudas līdzekļus minētajā apmērā, ja patiesi ir pieteicēja apgalvojumi, ka pieteicēju kopš 2022. gada oktobra vajā separātu kaujinieki un valdības militārie spēki, viņš tiek turēts nometnēs, spīdzināts, par viņu tiek prasīta izpirkuma maksa. Ja pieteicēja māte slēptos krūmos pieteicēja dzimtajā ciemā Tobinā, tad tiesas ieskatā pieteicējam nebūtu iespējams samaksāt norādīto naudas summu, kas bija nepieciešama izceļošanai no Kamerūnas.

[16] Ievērojot iepriekš šajā spriedumā norādītos apsvērumus, tiesa secina, ka pieteicēja stāstītais ir savstarpēji pretrunīgs, stāstam nav iekšējas loģikas, tas neatbilst arī lietā iegūtajiem pierādījumiem, tāpēc tiesa pieteicēja stāstam nepiešķir ticamību. Ievērojot minēto, tiesa secina, ka izcelsmes valstī pieteicējs vai viņa ģimene necieta no vardarbības, turklāt nepastāv arī vardarbības riski sakarā ar pieteicēja rasi, reliģiju, tautību, piederību pie noteiktas sociālās grupas vai viņu politiskajiem uzskatiem. Tiesa secina, ka nepastāv neviens no Patvēruma likuma 37. panta pirmajā daļā minētajiem vajāšanas pamatiem, lai pieteicējam piešķirtu bēgļa statusu.

[17] Saskaņā ar Patvēruma likuma 40. panta pirmo daļu uz alternatīvo statusu var pretendēt trešās valsts valstspiederīgais, ja ir pamats uzskatīt, ka

viņš pēc atgriešanās savā izcelsmes valstī varētu tikt pakļauts smagam kaitējumam un šā iemesla dēļ nespēj vai nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību. Patvēruma likuma 41. pants paredz, ka smags kaitējums šā likuma izpratnē ir: 1) nāves soda piespriešana patvēruma meklētājam vai tā iespējama izpilde; 2) patvēruma meklētāja spīdzināšana, necilvēcīga vai pazemojoša attieksme pret viņu vai viņa necilvēcīga vai pazemojoša sodīšana; 3) smagi un individuāli draudi civiliedzīvotāja dzīvībai vai veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ starptautisku vai iekšēju bruņotu konfliktu gadījumā.

Ievērojot iepriekš šajā spriedumā norādīto pamatojumu, tiesa secina, ka pieteicējam nedraud nāves soda piespriešana vai izpilde. Pieteicējam nav nekādi nopietni funkcionāli traucējumi vai smagas saslimšanas, kas liecinātu, ka patvēruma meklētājs nespēj par sevi parūpēties. Tiesa secina, ka pieteicējam izcelsmes valstī nedraud spīdzināšana, necilvēcīga vai pazemojoša attieksme, necilvēcīga vai pazemojoša sodīšana.

Lietā noskaidrojams, vai pieteicēja izcelsmes valstī nepastāv smagi un individuāli draudi civiliedzīvotāja dzīvībai vai veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ starptautisku vai iekšēju bruņotu konfliktu gadījumā.

[18] Eiropas Savienības tiesa ir norādījusi, ka iekšēja bruņota konflikta jēdziens savā ierastajā nozīmē attiecas uz situāciju, kurā notiek kādas valsts regulāro bruņoto spēku sadursme ar vienu vai vairākiem bruņotiem grupējumiem vai sadursmes divu vai vairāku bruņotu grupējumu starpā. Šajā ziņā ir jānorāda, ka, kaut arī Komisijas priekšlikumā (COM(2001) 510, galīgā redakcija), pēc kura tika pieņemta direktīva, 15. panta „c" punktā ietvertajā smaga kaitējuma definīcijā bija paredzēts, ka draudi pieteikuma iesniedzēja dzīvībai, drošībai vai brīvībai var izcelties vai nu bruņotā konfliktā, vai arī sistemātisku vai plašu cilvēktiesību pārkāpumu gadījumā, Savienības likumdevējs galu galā nolēma paturēt tikai gadījumu attiecībā uz draudiem civiliedzīvotāja dzīvībai vai veselībai nešķirojošas vardarbības dēļ iekšēja vai starptautiska bruņota konflikta gadījumā. Turklāt ir svarīgi atgādināt, ka iekšēja bruņota konflikta esamība var novest pie alternatīvās aizsardzības piešķiršanas tikai tad, ja sadursmes valsts regulāro bruņoto spēku ar vienu vai vairākiem bruņotiem grupējumiem vai sadursmes divu vai vairāku bruņotu grupējumu starpā izņēmuma kārtā tiks uzskatītas par tādām, kas rada smagus un individuālus draudus pieteikuma iesniedzēja dzīvībai vai veselībai direktīvas 15. panta „c" punkta izpratnē tāpēc, ka draudi, kurus raksturo sadursmēm piemītošās nešķirojošas vardarbības pakāpe, sasniedz tādu līmeni, ka pastāv nopietni un pamatoti iemesli uzskatīt, ka civiliedzīvotājs, ja tas atgrieztos attiecīgajā valstī vai attiecīgajā gadījumā reģionā, būtu pakļauts reālam minēto draudu riskam tāpēc vien, ka viņš atrodas teritorijā, kur notiek šīs sadursmes (*sk. Eiropas Savienības tiesas 2014. gada 30. janvāra sprieduma lietā C-285/12 28.–30. punktu*).

[19] Tiesa jau iepriekš šajā spriedumā ir detalizēti analizējusi drošības situāciju izcelsmes valstī. Tiesa atkārtoti norāda, ka Kamerūnas Ziemeļrietumu un Dienvidrietumu reģionos turpinās bruņoti konflikti starp valsts drošības spēkiem un separātistu grupējumiem. Tiek norādīts, ka drošības situācija anglofonajos reģionos pasliktinās, sacelšanās kļūst strukturētāka un krīze šajos reģionos sarežģītāka. Tiek ziņots, ka civiliedzīvotāji šajos reģionos tika iesaistīti sadursmēs, daži gājuši bojā. (*https://www.ecoi.net/en/file/local/2102908/a-12289.pdf; https://www.chrda.org/midterm-report-on-the-human-rights-situation-in-the-conflict-affected-regions-of-cameroon/*). Vienlaikus no publiski pieejamās informācijas neizriet, ka pārējā valsts teritorijā, tostarp Dualā, kurā uzturējās pieteicējs un viņa radinieki, pastāvētu bruņoti konflikti. Ievērojot minēto, nav pamata konstatēt, ka pieteicēja izcelsmes valsts pārējā teritorijā, izņemot divus anglofonos Ziemeļrietumu un Dienvidrietumu reģionus, pastāvētu smagi un individuāli draudi civiliedzīvotāju dzīvībai vai veselībai Patvēruma likuma 41. panta 3. punkta izpratnē. Līdz ar to nav pamata piešķirt pieteicējam alternatīvo statusu.

[20] Ievērojot minēto, pārsūdzētais iestādes lēmums ir tiesisks un pamatots, nav pamata izdot pieteicējam labvēlīgu administratīvo aktu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 251. pantu un Patvēruma likuma 49. panta pirmās daļas 4. punktu un sesto daļu, tiesa

nosprieda

noraidīt /pers. A/ pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei izdot labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru /pers. A/ tiktu piešķirts bēgļa vai alternatīvais statuss Latvijas Republikā.

Spriedums ir galīgs un nav pārsūdzams.

Tiesnese A. Zariņa